

NİÇİN SINIF GEÇME SİSTEMİ ?

Hüseyin IZGAR

İkibinli yılların eşiğinde çağdaş dünya sanayi toplumu aşamasından bilgi toplumu aşamasına geçmeye hazırlanırken, Türk Milli Eğitimi; karşılanamayan eğitim talepleri, kalabalık sınıflar, tesis-araç-gereç ve öğretmen yetersizliği, sosyal adalet ve olanak eşitliği yönünden dengesiz dağılım, bireysel farklılıkların karşılanamaması, var olan kaynakların değerlendirilememesi gibi problemlerle karşı karşıya bulunmaktadır (Alkan: 1995, s. 10).

Bu sorunların Türkiye'de uzun yıllar uygulanan "Sınıf Geçme Sistemi" içinde çözülemeyeceği kabul edilerek, 1991-1992 Öğretim Yılından itibaren Ders Geçme ve Kredi Sistemi (DGKS) uygulanmaya başlanmıştır. DGKS ne geçilmesinin gerekçeleri ise; bütün öğrencilerin en az 11 dersi almak ve başarmak zorunda oluşları, bunun da başarıyı düşürdüğü ve yılda 1 milyona yakın öğrencinin sınıf tekrarlamak zorunda kaldığı sınıf tekrarının devlete ve aileye büyük mali yük getirdiği, sistemin öğrenci merkezli olmadığı, sınıf tekrarının sınıf mevcudunu artırdığı, eğitsel kollann öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkarılmasında yeterli sayı ve özellikte olmadığı, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre yönelmesine etkin olacak seçmeli ders sayısının yeterli olmadığı vb. olarak sıralanmıştır (DGKS Tanıtım Dokümanı, 1991, s. 100).

Bütün bu olumsuzluklara rağmen acaba, niçin tekrar sınıf geçme uygulamasına dönülmüştür? Bu uygulamanın gerekçeleri açık seçik açıklanamamakla birlikte öğrencilerin ders blokları arasındaki boş saatlerinin gerektiği şekilde değerlendirilmediği, Öğrencilerin takibinin yapılamadığı, dersi boş olan öğrencilerin okulda sorun yarattıkları, boş zamanlarını video salonları, atari salonları vb. uygunsuz ortamlarda geçirdikleri, bu nedenle de, başta uyuşturucu satıcıları olmak üzere uygunsuz kişilerin pençesine düştükleri vb. gelmektedir.

Bütün bu nedenler incelendiğinde temel sorunun öğrencilerin boş zamanlarının değerlendirilmesi olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ders blokları arasında kalan boş zamanlar sorun yaratmaktadır. Ancak boş zamanların değerlendirilmesi, sadece öğrencilerin değil, bizim toplumumuzun temel sorunlarından birisidir. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirmek ve kullanma alışkanlığı kazandırmak Milli Eğitim Temel Kanununda bir amaç olarak kabul edilmiş olmasına rağmen (Milli Eğitim

Temel Kanunu, madde:40) zamanı değerlendirmeyi ve verimli kullanmayı önemsememek ve okullarda öğrencilere zamanı verimli kullanmayı öğretmemek büyük bir handikap olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda hiçbir zaman bir çaba içinde olunmamıştır. Öğretim kurumlarında bir türlü işlerlik kazandırılmayan Okul Rehberlik Servislerinin de, bu sorunun çözümüne katkıda bulunmaya çalışıyorlarsa da, pek başarılı oldukları söylenemez. O halde asıl sorun sistem değiştirmek değil öğrencilerin bu boş zaman sorununa bir çözüm bulmaktır. Öyle görülüyor ki M.E.B. sadece okul yöneticilerinin sorunlarını çözmeye çalışmaktadır. Öğrenciler sabah hep birlikte okula gelsinler, zil çaldığı zaman hep birlikte derse girsinler, dersleri bittiği zaman da hep birlikte okuldan gitsinler, böylece okul yöneticilerinin şikayetleri bitsin. Bu çözüm yolu bir anlamda doğru olabilir. Okul yöneticilerinin sorunlarını çözebilir. Peki ama ya öğrencilerin sorunları ne olacak? Bu çocuklar okuldan geriye kalan 10 saate yakın zamanlarını nasıl ve nerede geçirecekler? M.E.B. bundan bana ne diyebilir mi? Okulda problem çıkmasın okul dışı beni ilgilendirmez diyebilir mi? Bu çocukların boş zamanı varsa, onlar bu boş zamanlarını geçirecek uygun, eğitici ortamlar bulamıyorlarsa, her köşe başında bu gençleri geçim kaynağı olarak gören uygunsuz kişi ve kuruluşlar varsa bu çocukların kötü alışkanlıklar kazanmalarını ve kötü yola düşmelerini nasıl önleyebiliriz? Okullar-da sınıf geçme sistemine dönerek bu sorunları çözdüklerini sananlar büyük bir yanılgı içindedirler şüphesiz. Bu sorunlar çağımıza uygun olmadığı, eğitimimizin içinde bulunduğu sorunlara çözüm üretmediği için terk edilen bir uygulamaya geri dönülerek çözülemez. Bu çözüm yolu okul yöneticilerini rahatlatmış olabilir. Ancak konuya öğrenci açısından bakıldığı zaman durum hiçte öyle değildir. Öğrencinin bilgiye ihtiyacı vardır. Bu bilgiyi öğreneceği yer de okuldur (Fidan, Erden, 1993, s.72). O halde bu çocuğu okuldan bir an önce dışarıya atmanın değil, onu okulda daha çok, daha uzun süre tutmanın yolları aranmalıdır. Lise öğrencisi enerji ile dolu aynı zamanda hayatının en problemlili dönemini yaşamaktadır. Bilgiye, öğrenmeye ihtiyacı vardır. Oyuna, arkadaşına, eğlenceye ihtiyacı vardır. Sorunlarının çözümü için yardıma ihtiyacı vardır. Okul ise öğrencinin bu ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılandığı yerdir. Bunun için bir takım ihtiyaçları içinde olan genç insanı okul dışına, sokağa, o uygunsuz ortamlara atmamalım. Biz onun ihtiyaçlarını okullarda karşılayamazsak o bu ihtiyaçlarını başka ortamlarda, yanlış kişilerle ilişkiler kurarak karşılamaya çalışacaktır.

Okul yöneticilerinin DGKS hakkındaki en büyük şikayetleri öğrencilerin boş zamanlarının değerlendirilememesinden kaynaklanmaktadır (Büyükkaragöz, Izgar, 1994). Özellikle okul yöneticileri okulu sabah saat 8.00'de açıp saat 17.00'de kapatma alışkanlıklarından kurtulamamışlardır. Halbuki DGKS okullarda her türlü tesisin (derslik, işlik, atölye, spor salonu, kitaplık vb.), daha çok öğrenciye hizmet verebilmek için, daha uzun süre kullanıma hazır halde bulundurulmasını gerektirmektedir (en az 10-12 saat)

(DGKS Yönetim Kavuzu, s.3). Sistemin başarısı, büyük ölçüde, okulların mümkün olduğu kadar uzun süre açık tutulmasına bağlıdır. Bu konuda yapılan eleştiriler şu şekilde özetlenebilir:

1. Öncelikle okulların öğrencilerin her türlü eğitsel sorunlarına cevap buldukları bir eğitim merkezi olması gerekir. Bunun için kitaplıkların, okuma salonlarının, etüd odalarının, atölyelerin, işliklerin günün her saatinde açık tutulması gerekir. Ancak okullarda bu alanların öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaktan ne kadar uzak olduğu herkesçe bilinen acı bir gerçektir. Kitaplar kütüphane memurlarına, bilgisayarlar teknisyene, atölyeler, işlikler atölye şeflerine, spor salonları beden eğitimi öğretmenlerine zimmettir. Bu kişiler de zimmət korku ve sorumluluğundan dolayı bu tesisleri açmak yerine kapalı tutmayı yeğlemektedirler.
2. DGKS'nin başarıya ulaşabilmesi için Okul Rehberlik Servisleri'nin mutlaka yönetmeliğine uygun şekilde çalıştırılması gerekmektedir (DGKS Yönetim Kavuzu, s.5). Günümüz okulları öğrencinin her türlü kişisel problemlerine çözüm bulabildiği bir rehberlik merkezi olmalıdır (Yılmaz, Üre, 1996, s.17). Ancak okullarımız bu işlevi yerine getirmekten uzaktır. Çünkü, Okul Rehberlik Servisleri yönetmeliğine uygun şekilde çalışmamaktadır (Büyük karagöz, Izgar, 1994).
3. DGKS'nin uygulanması için okulların bir sosyal hizmet merkezi olması da gerekir. Öğrenci her türlü oyun, spor ve eğlence ihtiyacını okulda karşılayabilmelidir. Okullarda sportif faaliyetler, folklor ve eğlence amaçlı gösteriler düzenlenmelidir. Öğrenci bu tür sosyal faaliyetlerde bizzat görev almalı ve bu faaliyetlere katılmalıdır. Ancak okullar bu konuda hiç de istekli görünmemektedir. Bu tür faaliyetlere yer vermek ve öğrencilerin bu faaliyetlere katılmasını teşvik etmek yerine bu tür faaliyet alanlarını kapalı tutmayı tercih etmekte, bu tür aktivitelere hiç yer vermemekte, katılmak isteyenleri de engellemektedirler (Büyükkaragöz, Izgar, 1994).
4. Okullar bu aktivitelerini yerine getirmediği için öğrenci için- hiç sevmeyen kurumlar haline gelmekte, yüzü asık yönetici ve öğretmenler, ceza ve korku yaptırımına dayalı bir eğitim anlayışı, öğrenciye hiçbir seçme hakkı tanımayan eğitim uygulamaları ile öğrencileri kendisinden uzaklaştırmakta, öğrenci çözümlenemeyen bu sorunlarının çözümünü yanlış kişi ve ortamlarda aramaktadır. O halde öğrenciyi ders biter bitmez sokağa atma düşüncesinden vazgeçilmeli, onu okulda daha uzun süre tutmanın yolları aranmalı, her türlü ihtiyaçları ve sorunları eğitsel amaçlı, kontrollü ortamlarda karşılanmalıdır. Okullar öğrencilerin korku ile değil severek, isteyerek, sıcak bir yuva kabul ederek geldikleri kurumlar olmalıdır. Kısacası öğrencinin evi dışında tüm zamanını eğitim amaçlı kontrollü ortamlarda geçirmesi sağlanmalıdır. Bunun da yapılacağı yer şüphesiz okullardır. Ancak Sınıf Geçme Yönetmeliğinde

(M.E.B. Ortaöğretim Kurumlan Sınıf Geçme Yönetmeliği:M.E.B,1995) bu konuda hiçbir tedbirden söz edilmemektedir. Öğrenci boş zamanlarını nerede geçirecek, nasıl değerlendirecektir?

5. Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri birbirinden tamamen farklı olduğuna göre bütün öğrencileri 13-15 alanla sınırlı tutmak, her öğrenciyi aynı alanda eğitim görmeye zorlamak, onları birbirinin aynı yapmaya çalışmak öğrencilerin doğal yapısına ve bilimsel gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Ayrıca 24 bin mesleğin tanımlandığı, 380 ana mesleğin eğitiminin yapıldığı bir dünyada (Büyükkaragöz, 1993,s.77) öğrencileri sadece 13-15 alanda eğitime zorlamak ne kadar doğru olur?
6. Bilgi toplumunda eğitim bireyselleşmektedir (Tunç,1994,s.31). Gelişmiş dünya ülkeleri öğrencileri değişik alanlarda eğitim görmeye yönlendirmektedir. Eğitimde çeşitliliği önermekte ve çeşitliliği bir zenginlik olarak kabul ederek, öğrencilere seçenekler sunmaktadır. Çağdaş Dünya'yı yakalamak amacıyla olan Türkiye'de ise çeşitliliğin benimsenmemesi öğrencinin 13-15 alanda eğitim görmeye zorlanması, bir çelişki olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca her öğrenciden aynı alanda aynı başarıyı beklemek yeni eğitim anlayışına uygun düşmemektedir. Çünkü öğrencilerin olgunlaşma düzeyleri, zeka bölümleri, hazır bulunuşlukları, ilgi ve yetenekleri birbirinden farklıdır. O halde her öğrenci ilgi ve ihtiyaç duyduğu alana yöneltilmeli, yetenekli olduğu alanda eğitim görmesi sağlanmalıdır (Chatelain, 1951, s.7).
7. Sınıf Geçme Sisteminin en büyük handikaplarından birisi öğrenci merkezli olmamasıdır (DGKS Tanıtım Dokümanı. 1991, s. 100). Sınıf Geçme Sistemi; (1) sınıf öğrenci grubunda bireysel farkların az olduğu, (2) sınıf grubundaki bireysel farklılıklarda zamanla değişme olmadığı, (3) öğrenci gelişiminin bir bütün olduğu, (4) programlarda > z alan ders konularının birlikte öğrenildiği gibi varsayımlara dayanmaktadır (Oğuzkan, 1974, s. 17). Öğretimin merkezinde öğretmen ve muhteva vardır. Muhtevanın öğrenilmesi gerekmektedir. Muhtevayı ise en iyi öğretmen bilmektedir. Bu düzenleme, Alkan'ın ifadesi ile. öğrencinin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri henüz belirginleşmediği için, okul öncesi ve ilköğretim kademelerine daha uygundur (Alkan, 1995, s.259).
8. DGKS ne geçiş nedenlerinden diğer birisi de liselerde her öğrenciye 13-15 dersin zorunlu olarak okutulmasının başarısızlığı artırması, bu durumun aileye ve devlete büyük bir mali yük getirmesidir (DGKS, Tanıtım Dokümanı, 1991, s. 100). Öğrenci pasif bir alıcı durumundadır. Sessizce oturmalı, ders kitabını ezberlemeli ve öğretmeni iyi dinlemelidir. Halbuki çağdaş eğitim öğrenci merkezli bir eğitimidir. Eğitimin merkezinde öğrencinin ilgi, istek ve yetenekleri vardır (Chatelain, 1951,s.5). Öğretmen aktif öğrenci de aktiftir. Öğrencinin öğrenmeye aktif olarak katılması, araştırarak, problem çözerek, keşifler, buluşlar yaparak birinci kaynaktan öğrenmesi esastır. Öğretmen ise

sadece kaynak durumundadır. Bilgi aktarmakla sınırlı olan görevine öğretim uzmanlığı, danışmanlık, liderlik, öğrenciye rehberlik yapan bir uzmanlık da eklenmiştir (Alkan, 1995,121). Eğitim ortamı sınıf ortamından değişik ve çeşitli çevrelere taşmıştır. Sınıf Geçme Sistemi ise geleneksel yapısı ile bu gelişmelere uygun bir sistem değildir.

9. Türk Milli Eğitimi'nin temel sorunlarından bir diğeri de kullanılan teknolojidir. Ders kitabı, öğretmen ve sınıftan oluşan teknolojiden çağdaş teknolojilerin kullanıldığı bir uygulamaya geçmek gerekmektedir (Alkan, 1995,s. 13). Okulları Medyaya ve çevreye açmak ise, okul çevre ilişkisini kurmak açısından, konunun çok önemli diğeri bir boyutunu oluşturmaktadır (Conseil de l'Europe, 1974,s.8). Ancak Sınıf Geçme Sistemi kapalı yapısıyla modern teknolojileri öğretimde kullanmaya uygun görülmemektedir.
10. DGKS'nin hiç yazılmayan, üzerinde hiç durulmayan yararlarından birisi de öğretmenleri yönetici, veli ve öğrenci baskısından kurtarmış olmasıydı. M.E.B. her yıl politik amaçlarla çıkardığı "şartsız kurur larla öğretmenlere baskı yapıyor, Bakanlık, veli, öğrenci ve yönetici baskısı nedeniyle, "öğrenci sıfır bile almış olsa" bu kurullarda başarılı sayılıyor, böylece başarı sübjektif olarak yükseltiliyordu. (Aynı uygulama ortaokulu dışardan bitirme sınavlarında hala devam etmektedir).
11. Diğeri taraftan az da olsa, öğrencileri de öğretmenlerin kaprislerinden kurtarmıştı. Herhangi bir nedenle hata yapan bir öğrenciyi asla bağışlamayan, onun yıllarca aynı sınıfta kalmasına, hatta belge alarak okuma hakkından mahrum olmasına neden olan öğretmenler tanıyoruz.
12. DGKS bu tür sorunları kökünden çözmüştü. Ne şartsız kurul, ne öğrenci ve veli baskısı.. Öğrenci ise o dersten başarısızsa istediği başka bir dersi seçerek başarılı olabiliyordu. Bu durum özellikle başarısız öğrenciler için yeni bir fırsattı
13. Sınıf Geçme Sistemi uygulamaya getirdiği ortalama yükseltme sınavı (madde:37), sorumluluk sınavı (madde:38), yıl sonu başarı ortalaması ile sınıf geçme (madde:43), sorumlu olarak sınıf geçme (madde:36) gibi uygulamalarla öğretmen üzerinde, yeniden bu baskıların oluşmasına yol açacaktır.
14. Sınıf Geçme Sistemi mevcut yapısı ile demokratik değildir. Okullar öğrencilerin demokrasiyi yaşayarak öğrendikleri yer olmalıdır (Varış, 1993,s. 174). Bunun için okullarda demokrasi eğitimi yapılmalıdır (Milli Eğitim Temel Kamımı, madde: 11). Okullarda demokrasinin kuralları işlemediği sürece orada demokrasi öğretilemez. Bu ancak öğrencinin kendi eğitimi ile ilgili konularda alınan kararlara katılması ile mümkündür. Söz konusu olan onun geleceği olduğuna göre, geleceği hakkında karar vermeden önce onun fikrinin de alınması gerekir.

Izgar

Yapılan bir araştırmada, araştırmaya katılan yöneticilerin %63'ü, öğretmenlerin %70'i. öğrencilerin %68'i. velilerin %70'i DGKS ni Sınıf Geçme Sisteminden daha demokratik bulmuşlardır (Büyükkaragöz, Izgar, 1994). Demokrasi eğitimi Türk Milli Eğitimi "nin temel ilkelerinden birisi olarak kabul edildiğine göre daha demokratik bir sistem olan DGKS ni kaldırıp tekrar hiç de demokratik olmayan bir sistemi uygulamaya başlamak, demokratikleşme yolunda her gün yeni bir adım atan Türkiye için büyük bir çelişkidir.

Sonuç olarak Türk Milli Eğitimi DGKS ile ileriye bir adım atmıştı. Sınıf Geçme Sistemine dönerek tekrar geriye bir adım atmıştır. Bu yanlışı şu bulgular doğrulamaktadır: 20 Ağustos 1995 tarihinde Milli Eğitim Bakan Nevzat Ayazın imzasıyla yayımlanan 1995 Yılı Bütçe Raporunda DGKS nin birçok olumlu yanından bahsedildiği halde bu sistem terk edilmiştir. Yine aynı raporda DGKS uygulaması 6. dönem sonuçlarını değerlendirmek üzere 76 ilde 506 lise ve dengi okulda çok yönlü bir araştırma yapılmasının planlandığından bahsedilmekte, ancak bu araştırmanın yapılıp yapılmadığı henüz bilinmemektedir (M.E.B. TBMM 1995 Yılı Bütçe Raporu. 1994).

Bu konuda yapılan araştırmalar DGKS nin Sınıf Geçme Sistemine göre birçok üstün yönü olduğunu ortaya koymuştur (Oğuzkan, 1974: Bilgen. 1993: Baykul. 1993: Büyükkaragöz, Izgar. 1994).

Sınıf Geçme Sistemi Milli Eğitimde varolan ve yukarda sayılan sorunlara akılcı ve bilimsel çözümler getirmemiştir.

Okul eğitim ve öğretimindeki yeri ve önemi herkes tarafından kabul edilen Okul Rehberlik Servislerine işlerlik kazandırılması için hiçbir tedbir alınmamıştır.

Ders seçiminde ve öğrencinin alanlara yöneltmesinde, alanlara yönelmenin bilimsel esaslara dayanması için öğrenci hakkında araştırmalar yapmak, öğrenciyi tanımak ve öğrencinin her türlü sorununun çözümünde öğrenciye yardımcı olmak bunun için de öğrenci hakkında her türlü bilgiyi toplamakla görevli olan. Okul Rehberlik Servislerine hiçbir görev verilmemekte, iş birliği istenmemektedir (Sınıf Geçme Yönetmeliği. madde:45).

Öneriler

1. Sınıf Geçme Sisteminden vazgeçilmelidir. Çünkü sınıf oluşturarak öğrencilerin aynı alanlarda eğitim görmesi ve onlardan aynı konularda aynı başarının beklenmesi öğretim hızla bireyselleştiği, okulun dışına taşığı bu çağa uygun bir uygulama değildir. O halde bireysel öğretim imkanı veren bir sisteme geçilmelidir.

2. Ortaöğretimde zornlu ve ortak dersler tümüyle kaldırılmalı, bütün dersler seçmeli olmalıdır.
3. 15. Milli Eğitim Şurası ön raporunda belirtildiği gibi öğrencileri yönlendirme çalışmalarına temel eğitimde ağırlık verilmelidir.
4. Daha çok eğitim kurumu açarak eğitime olan talebi karşılamak mümkün değildir. Kaldı ki şu andaki eğitim talebini karşılayacak sayıda yeni okul yapmak da mümkün görülmemektedir. O halde mevcut eğitim kurumları daha verimli kullanılmalı ve onlardan azami fayda sağlanmalıdır. Bu nedenle okullar günün her saatinde hizmete hazır halde bulundurulmalıdır. Artık okullarda "mesai saati" anlayışına son verilmelidir.
5. Okullar mevcut imkanlarını öğrencilerin hizmetine sunmamaktadır. Derslikler, okuma odaları, kitaplıklar, spor salonları, işlik, atölye, kantin vb. faaliyet alanları öğrencilere açılmalı, bu alanlara ilişkin zimmet problemlerine çözüm bulunmalı, bu alanların işletilmesinde öğrenci katkısı sağlanmalıdır.
6. Çatık kaşlı, asık suratlı yönetici ve öğretmen anlayışı, baskı ve korkuya dayalı eğitim uygulaması terk edilmeli. Tutarlı, demokrat, sevecen yönetici ve öğretmen anlayışı benimsenmelidir. Okul, orada uzun yıllar yaşayacak olan öğrencinin sevildiği bir yer olmalı, öğrenci orada güvendiği sevdiği yönetici, öğretmen ve arkadaşlarının bulunduğu inanmalıdır. Orada hoşça vakit geçirmeli, oraya seyerek, koşa koşa gitmelidir.
7. DGKS ne geri dönülmeli, ancak sistemin uygulanmasından kaynaklanan problemler giderilmelidir. Yönetici ve öğretmenler, DGKS'nin uygulanabilmesi için, hizmet içi eğitimden geçirilmelidir.
8. Okullar öğrencilerin her türlü eğitim ihtiyacına cevap verecek bir eğitim merkezi, her türlü kişisel sorunlarına cevap bulabileceği bir rehberlik merkezi, her türlü sosyal ihtiyaçlarını (oyun, eğlence, sağlık, arkadaş vb.) karşılayabildiği bir sosyal hizmet merkezi olmalıdır. Bunun için de ortaöğretimde kampus sistemine geçilmelidir.

KAYNAKLAR

- Alkan, Cevat. *Eğitim Teknolojisi*, 4.Baskı, Atilla Kitabevi, Ankara: 1995.
- Baykul, Yaşar, Hülya Kellecioğlu, Selahattin Gelbal. *Ders Geçme ve Kredi Düzeni*, M.E.B. Yayınları, Ankara: 1993.
- Bilgen, H.Nihat. *Çağdaş ve Demokratik Eğitim*. M.E.B. Yayınları, Ankara: 1993.

Izgar

Büyükkaragöz, Savaş, Hüseyin ' Izgar. *Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Ders Geçme ve Kredi Sisteminin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1994.*

Büyükkaragöz, Savaş. "Türk Milli Eğitimde Çeşitlemeler." *iiğ/Y/w Dergisi*, sayı.3, ss.76:87, Konya: 1993.

Chatelain, François. *Les Principes de l' Education Nouvelle.* Paris: Les Press d'Île de Franc^ . 1951.

Conseil de l' Europe, *Les innovation Pedagogicjue Dans Les Systemes Scolaires Par Les Nouvelles Methodes et Les Nouveaux Moyens, Rapport.* Strasbourg. 1974.

Fidan Nurettin, Münire Erden. *Eğitime Giriş.* Ankara: 1993.

M.E.B."na Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği. *Resmi Gazete*, 20979: 2 Eylül 1991.

_____ **Sınıf Geçme Yönetmeliği.** *Resmi. Gazete*, 22395:5 Eylül 1995.

_____ *T.B.M.M. 1995 Yılı Bütçe Raporu*, 20 Aralık 1994.

_____ *Milli Eğitim Temel Kanunu*, sayı: 1739, 1973.

_____ *15. Milli Eğitim Şurası Ön Raporu.* 1995.

_____ *DGKS. Tanıtım Dokümanı.* T.T.K.Başkanlığı, Ankara: 1991.

Oğuzkan, Turhan, F.Turgut. S.Ç..Özoğlu. *Ortaöğretim İkinci Devresinde Ders Geçme ve Kredi Düzeni Üzerine Bir Simülasyon Denemesi.* İstanbul.Milli Eğitim Basımevi, 1974 .

Tunç, Mehtap. "Bilgi Toplumuna Girerken Nasıl Bir Eğitim." *Demokrasi Gündemi*, sayı:3, ss. 30-36, Ankara: 1994.

Variş, Fatma. *Eğitim Bilimine Giriş.* Konya: Atlas Kitabevi, 1994.

Yılmaz, Hasan, Ömer Üre. *Rehberlik*, Konya: 1996.

Yazar

Eğt. Bil. Uzm. Hüseyin Izgar, halen Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğretim Görevlisi olarak çalışmaktadır.